

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/81/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919010179
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5919010179.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a Mgr. Miroslava Mazúcha na verejnom zasadnutí konanom 26. novembra 2020 prejednal odvolanie podané obžalovanými B. C. a Z. C. proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/40/2019 z 13.1.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/40/2019 z 13.1.2020, vo výroku o treste u obžalovaného Z. C..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného Z. C., nar. XX.X.XXXX v Q., trvale bytom R.
XXXX/X, Q.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 194 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. z a r a d ů j e obžalovaného Z. C. na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného B. C. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/40/2019 z 13.1.2020 bol obžalovaný B. C. uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d) Tr. zák., § 20 Tr. zák. a iné. Obžalovaný Z. C. bol napadnutým rozsudkom uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák., § 20 Tr. zák. a iné. Obžalovaný K. Q. bol napadnutým rozsudkom uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), b) Tr. zák.; všetci traja obžalovaní na skutkovom základe že:

1/

obžalovaný B. C. v čase okolo 20.00 hod. dňa 26.01.2019 prišiel v Ružomberku na ulicu T. K. č. XXXX/XX, ku vchodovým dverám do bytu poškodeného Z. C. v čase, keď poškodený Z. C. vstupoval do svojho bytu, kde ho oslovil s tým, aby mu dal 20 eur, čo poškodený odmietol a tento následne vošiel do bytu, kde si všimol, že obvinený B. C. chcel tiež vojsť do jeho bytu, v čom mu chcel zabrániť a to takým spôsobom, že chcel pred ním zatvoriť vchodové dvere, čo sa mu však nepodarilo, nakoľko obvinený vložil svoju nohu

medzi dvere a prah dverí a snažil sa poškodeného vtláčať do bytu, pričom v pretláčaní obaja pokračovali, poškodený ho viackrát vyzval, aby jeho byt opustil, pričom on jeho výzvy nerešpektoval, kde popri tom ako sa poškodený snažil dvere uzavrieť, mu obvinený z horného vrecka bundy, ktorú mal oblečenú, vytiahol jeho peňaženku, v ktorej bola hotovosť 20 eur a osobné doklady na jeho meno a následne z bytu odišiel, čím spôsobil poškodenému Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. K. č. XXXX/XX, Q., škodu odcudzením vecí vo výške 20 eur,

2/

obžalovaní B. C. a Z. C. po vzájomnej dohode v čase okolo 18.00 hod. dňa 27.12.2018 vnikli do samostatnej bytovej jednotky nachádzajúcej sa v objekte Detského domova na ulici Kalvárska č. 924/35 v Ružomberku, ktorú užíva výlučne len poškodený Z. E., a to takým spôsobom, že najprv obvinený Z. C. vyskočil na parapetu okna na samostatnej bytovej jednotke, ktoré je vo výške 2 metre nad zemou, kde cez okno na ktorom bol pootvorený vetrací systém, ľavou rukou otvoril vedľajšie okno a vnikol dovnútra, kde takým istým spôsobom za ním cez otvorené okno vošiel tiež obvinený B. C. a prehľadali uvedenú bytovú jednotku, kde spoločne odcudzili notebook zn. Lenovo G575 spolu s nabíjačkou a mobilný telefón zn. Apple iPhone S6, čím spôsobili poškodenému Z. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. K. č. XXXX/XX, Q., škodu odcudzením vecí vo výške 100 eur,

3/

obžalovaní B. C. a Z. C. po vzájomnej dohode v presne nezistenom čase niekedy po polnoci dňa 06.02.2019 preskočili kovovú bráničku a vošli na súvisle oplotený a uzavretý pozemok rodinného domu nachádzajúceho sa v Q., ul. Z. M. č.p. XXXX/X, kde obvinený B. C. starou železnou tyčou, ktorú našiel na pozemku, rozbil sklenenú výplň okna obývacej miestnosti nachádzajúcej sa na prízemí domu, cez takto vytvorený priestor si kľučkou otvorili okno, obidvaja vošli do priestorov domu, ktorý prehľadali, pričom z obývacej miestnosti odcudzili televízor zn. Samsung, čiernej farby so strieborným rámom, uhlopriečka 119 cm, čím majiteľovi domu poškodenému G. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XE/X, Z., Nemecko, spôsobili škodu odcudzením vecí vo výške 450 eur a poškodením - rozbitím sklenenej výplne okna škodu vo výške 82,80 eur, pričom obvinený Z. C. uvedený skutok spáchal napriek tomu, že bol právoplatne odsúdený pre prečin krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T 22/2017 zo dňa 27.03.2017, právoplatným dňom 27.03.2017,

4/

obžalovaní Z. C. a K. Q. po vzájomnej dohode prišli dňa 27.12.2018 v čase okolo 21.20 hod. k oplotenému areálu autoservisu A. N. Automajster, nachádzajúci sa v Ružomberku, Textilná 23 pri hlavnej ceste oproti stavebninám Montana, v čase o 21.26 hod. obvinený K. Q. prekonal kovovú bránu o výške cca 200 cm, vošiel do areálu autoservisu, zatiaľ čo obvinený Z. C. dával pred bránou pozor, obvinený K. Q. prešiel k dielni, kde pred ňou boli voľne uložené štyri disky z vozidla VW Transporter T5, o rozmeroch 5x120 R16 s označením VW, 15 lúčové, tieto postupne z areálu po dva kusy vynosil, a prehodil ich cez oplotenie obvinenému Z. C., následne cestou z areálu prekonal oplotenie a z miesta spoločne aj s odcudzenými diskami ušli, čím spôsobili poškodenému A. N., nar. XX.XX.XXXX, T. E. XXXX/X, Q., škodu odcudzením vecí vo výške 160 eur, pričom obvinený Z. C. uvedený skutok spáchal napriek tomu, že bol právoplatne odsúdený pre prečin krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T 22/2017 zo dňa 27.03.2017, právoplatným dňom 27.03.2017,

5/

obžalovaní Z. C. a K. Q. po vzájomnej dohode dňa 01.01.2019 v čase okolo 18.32 hod. prišli k oplotenému areálu autoservisu A. N. Automajster, nachádzajúci sa v Ružomberku, Textilná 23 pri hlavnej ceste oproti stavebninám Montana, obvinený Z. C. prekonal oplotenie areálu vysoké cca 200 cm, vošiel do areálu autoservisu, zatiaľ čo obvinený K. Q. dával mimo areálu pozor, obvinený Z. C. prešiel behom k dielni, kde pred ňou boli uložené ďalšie štyri disky tentoraz z vozidla Subaru R17, tieto postupne z areálu vynosil a prehodil ich cez plot obvinenému K. Q., následne cestou z areálu prekonal oplotenie a z miesta spoločne aj s odcudzenými diskami ušli, čím spôsobili poškodenému A. N., nar. XX.XX.XXXX, T. E. XXXX/X, Q., škodu odcudzením vecí vo výške 120 eur, pričom obvinený Z. C. uvedený skutok spáchal napriek tomu, že bol právoplatne odsúdený pre prečin krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T

22/2017 zo dňa 27.03.2017, právoplatným dňom 27.03.2017, čím obvinení Z. C. a K. Q. týmto konaním uvedeným v bodoch 4/ a 5/ spôsobili v súhrne celkovú škodu odcudzením vecí vo výške 280 eur.

Za súdené trestné činy bol obžalovaný B. C. odsúdený podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov nepodmienečne. Súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Za súdené trestné činy bol obžalovaný Z. C. odsúdený podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov nepodmienečne. Súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T/4/2019-21 zo dňa 13.02.2019, právoplatný dňa 13.02.2019 vo výroku o treste, ktorým mu bol uložený trest povinnej práce vo výmere 100 (sto) hodín. Súd zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Rozsudok okresného súdu vo vzťahu k obžalovanému K. Q. nadobudol právoplatnosť na súde prvého stupňa dňa 13.1.2020.

Proti tomuto rozsudku, proti výroku o treste, podali riadne a včas odvolanie obžalovaní B. C. a Z. C..

Obžalovaný B. C. v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojej obhajkyne uviedol, že súdom uložený trest považuje za neprimerane prísny, ktorý nezodpovedá všetkým hľadiskám rozhodným pre ukladanie trestov. Je toho názoru, že súd nesprávne aplikoval zákon a došlo k situácii, že určitá okolnosť sa páchatelovi pričítala dvakrát, keď bol obžalovanému uložený úhrnný trest a súčasne súd prihliadol na priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák. (spáchal viac trestných činov), čím došlo k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj 104/2009. Zároveň je toho názoru, že súd nemusel vzhľadom na okolnosti tohto konkrétneho prípadu prihliadať na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., keď mal vedomosť o tom, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/2/2018 bol obžalovanému právoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov. Celková výmera trestu v predchádzajúcej veci a v tejto veci spolu vo výmere 90 mesiacov, t.j. 7,5 roka je v prípade obžalovaného neprimerane prísna, vzhľadom na charakter trestnej činnosti, jej následky a osobu páchatela, ktorý je vo veku 22 rokov. Tiež poukázal na zásady pre ukladanie trestov uvedené v § 34 Tr. zák. Je tiež toho názoru, že súd mohol v jeho prípade aplikovať ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. Poukazuje aj na zásadu humanity, v zmysle ktorej je treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. V tomto prípade vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu je trest vo výmere 2,5 roka neprimerane prísny. Napadnutý rozsudok považuje za nezákonný aj z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti spôsobenej absenciou riadneho odôvodnenia tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie vykazuje znaky arbitrárnosti. Poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o odôvodnenie výšky trestu, ktorý mu súd uložil. Súd uviedol, že u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť a dve priťažujúce okolnosti, v takomto prípade sa dolná hranica trestnej sadzby najprísnejšie trestného činu zvyšuje o jednu tretinu a trest sa páchatelovi ukladá v takto zvýšenej trestnej sadzbe. Z odôvodnenia rozsudku však nie je zistiteľné, akým spôsobom súd určil zvýšenú trestnú sadzbu, v akej výške je zvýšená dolná hranica trestnej sadzby a dôvod uloženia trestu 30 mesiacov. Na základe uvedených skutočností je toho názoru, že rozhodnutie súdu je nezákonné. Navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Obžalovaný Z. C. v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že súhrnný trest odňatia slobody uložený okresným súdom je neprimerane vysoký. Súd pri určovaní súhrnného trestu prihliadol na poľahčujúce okolnosti, a to že obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval a ďalej, že obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutkov, čím napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti. Poukázal na to, že od vznesenia obvinenia spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, ku skutku sa

dobrovoľne priznal. Je si vedomý, že konal nerozvážne, pričom s odstupom času si uvedomil, že konal pod vplyvom iných osôb v snahe zabezpečiť si aspoň nejaký zdroj príjmov. Uvedomuje si aj to, že nie je zodpovednosť za svoje protispoločenské správanie stratou osobnej slobody je krajné riešenie. Je presvedčený, že uloženie trestu v uvedenej výmere nie je vhodné, nakoľko je na mieste, aby sa čo najskôr zamestnal a splatil svoje záväzky, ktoré mu vznikli. Je presvedčený, že na zabezpečenie jeho prevýchovy by postačoval aj trest kratšieho trvania. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Príslušný prokurátor v písomnom vyjadrení k odvolaniu obidvoch obžalovaných uviedol, že ich považuje za nedôvodné, nakoľko rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch o trestoch považuje za vecne správny. Uložené tresty považuje za zákonné a primerané. Navrhol, aby Krajský súd v Žiline odvolania obžalovaných zamietol podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaných bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

K výroku o vine

Treba stručne pripomenúť, že obžalovaní B. C. aj Z. C. na hlavných pojednávaniach pred Okresným súdom Ružomberok konaných 28.10.2019, 18.11.2019 urobili vyhlásenie o priznaní viny ku súdeným skutkom podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. (č.l. 386-387 spisu, 402-404 spisu), čím sa vzdali práva na prerokovanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní v časti prieskumu správnosti skutkových zistení obžaloby. Išlo o slobodný prejav vôle obžalovaných prijať vinu podľa obžaloby, ktorý zákon rešpektuje a umožňuje. Uvedeným vyhlásením obžalovaní súčasne prejavili súhlas, že súd im uloží trest bez dokazovania viny. Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaných, že sú vinní, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd ako súd odvolací preskúmať, zasahovať, meniť, či spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku, nakoľko inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. alebo podľa § 257 ods. 1 písm. c), ods. 4 Tr. por.

Krajský súd bol však povinný preskúmať zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s rozhodnutím obžalovaných o prijatí ich vyhlásenia o vine. V tomto smere nezistil odvolací súd žiadne pochybenia. Pozornosť odvolacieho súdu však neuniklo, že právna kvalifikácia skutkov uvedená vo výroku o vine v napadnutom rozsudku nie je správna. S poukazom na ustanovenie § 257 ods. 5 Tr. por. krajský súd v odvolacom konaní nemá právomoc napraviť pochybenie okresného súdu vo výroku o vine týkajúce sa nesprávnej právnej kvalifikácie súdených skutkov. V okolnostiach danej veci je však podstatné to, že obaja obvinení na hlavnom pojednávaní kladne zodpovedali na zákonom taxatívne stanovené otázky uvedené v § 333 ods. 3 Tr. por., najmä na otázky či rozumejú právnej kvalifikácii skutkov (v rámci vyhlásenia o vine bola právna kvalifikácia skutkov uvedená správne a právna kvalifikácia bola upravená v prospech obžalovaných s prihliadnutím na novelu Trestného zákona účinnú od 1.8.2019 - pozn. odvolacieho súdu), či boli oboznámení s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy im kladené za vinu. Z obsahu zápisníc o hlavnom pojednávaní jednoznačne vyplýva aj to, že

obaja obžalovaní mali v konaní pred súdom svojich obhajcov, ktorí zabezpečovali plné uplatnenie práv obvineného v konaní o prijatí vyhlásenia o vine.

K výroku o treste

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stal len výrok súdu prvého stupňa o treste uloženom obžalovaným B. C. a Z. C.. Po splnení preskúmaacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného B. C. nie je dôvodné a odvolanie obžalovaného Z. C. je čiastočne dôvodné, avšak pre iné skutočnosti, než ktoré uviedol vo svojom odvolaní.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

K výroku o treste u obžalovaného B. C.

Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu sa stotožnil so záverom okresného súdu, pokiaľ ide o druh a výmeru trestu, ktorý za súdenu trestnú činnosť uložil obžalovanému B. C. a neosvojil si argumenty obžalovaného o neprimeranosti uloženého trestu okresným súdom z hľadiska jeho prísnosti. Odvolací argument obžalovaného, že prvostupňový súd nepostupoval pri ukladaní trestu správne a v súlade so zákonom nie je dôvodný.

Po splnení prieskumnej povinnosti a po dôslednom preskúmaní pripojených súdnych spisov (Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/2/2018 a Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/56/2018), si osvojil názor okresného súdu, že v prípade obžalovaného sú splnené podmienky pre uloženie úhrnného trestu odňatia slobody podľa § 41 ods. 1 Tr. zák.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v prípade obžalovaného existuje jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. (obžalovaný sa k spáchanému trestnému činu priznal a konanie úprimne oľutoval). Tiež zistil, že u obžalovaného existujú dve priťažujúce okolnosti, a to podľa § 37 písm. h) Tr. zák. (obžalovaný spáchal viac trestných činov) a podľa § 37 písm. m) Tr. zák. (obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený a na túto skutočnosť je možné prihliadať).

Neobstojí názor obžalovaného, že v prípade uloženia úhrnného trestu odňatia slobody mu nemožno priznať priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., nakoľko dôjde k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti. Podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchateľa za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadziieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Uloženie úhrnného trestu predpokladá, že súd v jednom trestnom konaní rozhoduje o viacerých trestných činoch, ktorých sa páchateľ dopustil jedným alebo viacerými skutkami.

Iný, miernejší trest odňatia slobody, ktorého sa obžalovaný domáhal v písomných dôvodoch odvolania, v prípade obžalovaného neprichádzal do úvahy. Krajský súd zároveň konštatuje, že nezistil dôvody pre mimoriadne zníženie trestu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., aplikáciu ktorého obžalovaný navrhol vo svojom odvolaní, ani podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. (per analogiam), a to aj napriek tej skutočnosti, že obžalovaný pred okresným súdom urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. zák., ktoré okresný súd prijal. Odvolací súd v uvedených súvislostiach uvádza, že osobu páchateľa je potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach. Pri hodnotení osoby konkrétneho páchateľa je potrebné posúdiť negatívny alebo pozitívny význam jeho osoby pre hodnotenie nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktorá vyplýva z jeho správania sa v spoločnosti. Nemôže však ísť len o registráciu osobných údajov páchateľa bez hlbšieho rozboru jeho osobnosti vo vzťahu k ďalším kritériám, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska určovania druhu trestu a jeho výmery. V rámci hodnotenia osoby páchateľa nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognóz jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Páchateľom, ktorí sa opakovane dopúšťajú ďalšej trestnej činnosti, napr. krátko po odsúdení za inú ich trestnú činnosť, treba ukladať nepodmienečné tresty, s náležitým využitím rozpätia zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Krajský súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o druh a výmeru trestu, ktorú uložil obžalovanému za celý súhrn trestnej činnosti, t.j. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov, t.j. na dolnej hranici trestnej sadzby zvýšenej podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., ktorý aj odvolací súd považuje za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a najmä generálnej prevencie; takýto trest podľa názoru krajského súdu aj v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Obžalovaný bol stíhaný aj za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., ktorý je zo súdených trestných činov najprísnejšie trestný, kde trestná sadzba je 1 rok až 5 rokov. Pretože u obžalovaného prevažovali priťažujúce okolnosti nad poľahčujúcimi okolnosťami, okresný súd správne trestnú sadzbu upravil v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Trestná sadzba tak po jej úprave predstavovala výmeru 2 roky a 4 mesiace až 5 rokov. Z odpisu z registra trestov je zisťiteľné, že obžalovaný bol doposiaľ trikrát súdne potrestaný. Obžalovaný opakovane pácha trestnú činnosť, a to aj napriek dorodeniam vo forme podmiennečného upustenia od potrestania mladistvého, podmiennečného odsúdenia. Možno uzavrieť, že v osobe obžalovaného ide o nenapraviteľného páchateľa, ktorý sa opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti, najmä majetkového charakteru, v prípade posledného odsúdenia vo veci Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/2/2018 aj násilného charakteru. Snáď takýto druh a výmera trestu obžalovaného v budúcnosti vyvaruje od páchania ďalšej trestnej činnosti, v opačnom prípade musí očakávať ukladanie prísnych nepodmienečných trestov, nie na dolných hraniciach trestných sadziieb.

Stavu veci a zákonu zodpovedá zaradenie obžalovaného na výkon trestu zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných 10-tich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

K výroku o treste u obžalovaného Z. C.

Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu sa nestotožnil so záverom okresného súdu, pokiaľ ide o druh trestu, ktorý za súdenú trestnú činnosť uložil obžalovanému Z. C..

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 2, veta tretia Tr. zák., v rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci alebo trest zákazu činnosti, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

Podľa § 42 ods. 3 Tr. zák. ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Súhrnný trest podľa zásad uvedených v § 42 ods. 1 Tr. zák. sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť retrospektívne sa zbierajúcej trestnej činnosti odsúdený a ak je možné na také odsúdenie prihliadať. Hranicu teda tvorí vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku (trestného rozkazu) súdom prvého stupňa. Vždy je to časovo prvé odsúdenie, ku ktorému v celom trestnom konaní dôjde, vrátane opravného konania. Súhrnný trest nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by inak bol páchatel'ovi uložený, ak by sa o všetkých zbierajúcich sa trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Znamená to, že odsúdený musí byť pri súhrnnom treste v zásade v rovnakej situácii ako v prípade trestu úhrnného, t.j. ako keby bolo o všetkých spáchaných trestných činoch rozhodnuté v jednom konaní.

Po dôslednom preskúmaní pripojených súdnych spisov (Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/22/2017, Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8T/25/2018 a Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8T/4/2019), odvolací súd s prihliadnutím na zásady pre ukladanie súhrnného trestu zistil, že u obžalovaného nie sú splnené podmienky pre uloženie súhrnného trestu odňatia slobody v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák. vo vzťahu k výroku o treste uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 8T/4/2019 z 13.2.2019, pretože medzi súdenými trestnými činmi neexistoval viacčinný súbeh. Viacčinný súbeh bol prerušený vyhlásením rozsudku Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8T/25/2018 z 2.5.2018.

Krajský súd sa ďalej stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa o existencii poľahčujúcich okolností na strane obžalovaného v zmysle § 36 písm. l), n) Tr. zák. a existencii priťažujúcich okolností v zmysle § 37 písm. h), m) Tr. zák.

V odvolacom konaní sa uplatňuje zásada zákazu zmeny postavenia obvineného k horšiemu, tzv. zákaz porušenia zásady *reformatio in peius*, ktorá je vyjadrená v ustanovení § 322 ods. 3 Tr. por. a podľa ktorej v neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. V neprospech obvineného je rozsudok súdu prvého stupňa zmenený vtedy, ak dôjde k akejkoľvek zmene, v ktoromkoľvek výroku priamo sa dotýkajúcom obvineného, ak ide o zmenu smerujúcu k zhoršeniu postavenia obvineného (tiež zmena výroku o druhu a výmere trestu). Zásada zákazu *reformatio in peius* je zakotvená preto, aby nevznikla obava obvineného napadnúť rozsudok odvolaním, aby sa napravili chyby bez toho, aby hrozilo nebezpečenstvo preňho, že sa jeho postavenie zhorší.

Krajský súd v zmysle vyššie uvedených právnych úvah pri rešpektovaní zásady zákazu *reformatio in peius* je toho názoru, že obžalovanému Z. C. mohol za súdené trestné činy uložiť samostatný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, t.j. trest vo výmere rovnakej ako mu bol uložený súdom prvého stupňa, pretože tento zodpovedá stavu veci a zákonu. Pre úvahy odvolacieho súdu o rešpektovaní zásady zákazu *reformatio in peius* bolo podstatné to, že obžalovaný trest povinnej práce, vo vzťahu ku ktorému bol ukladán súhrnný trest odňatia slobody, obžalovaný vykonal dňa 4.2.2020, a teda v budúcnosti neprichádza do úvahy napr. jeho premena na nepodmienečný trest slobody.

Krajský súd zároveň konštatuje, že nezistil dôvody pre mimoriadne zníženie trestu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., aplikáciu ktorého obžalovaný navrhol vo svojom odvolaní, ani podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. (per analogiam), a to aj napriek tej skutočnosti, že obžalovaný pred okresným súdom

urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. zák., ktoré okresný súd prijal. Odvolací súd aj v prípade obžalovaného Z. C. uvádza, že osobu páchatel'a je potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach.

Úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov aj odvolací súd považuje za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a najmä generálnej prevencie; takýto trest podľa názoru krajského súdu aj v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Iný, miernejší druh trestu, ktorého sa obžalovaný domáhal v písomných dôvodoch podaného odvolania, v prípade obžalovaného neprichádzal ani do úvahy. Z odpisu z registra trestov je zistiteľné, že obžalovaný bol doposiaľ štyrikrát súdne potrestaný, najmä pre majetkovú trestnú činnosť. U obžalovaného tak možno hovoriť aj o „špeciálnej recidíve“. Je nesporným faktom, že v prípade niektorých odsúdení obžalovaného platí zákonná fikcia neodsúdenia. Zahľadanie odsúdenia však neznamená zánik všetkých nepriaznivých účinkov spojených s odsúdením. Existencia odsudzujúceho rozhodnutia totiž uplatnením fikcie neodsúdenia nezaniká, pričom trest, ktorý odsúdený vykonal a ktorý mu bol zahladený, má stále platný právny základ v odsudzujúcom rozhodnutí. Osobitne treba zdôrazniť, že zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' trestný čin spáchal. Odvolací súd aj v prípade obžalovaného Z. C. konštatuje, že takýto druh a výmera trestu obžalovaného v budúcnosti vyvaruje od páchania ďalšej trestnej činnosti, v opačnom prípade musí očakávať ukladanie prísnych nepodmienečných trestov, nie na dolných hraniciach trestných sadzieb.

Krajský súd obžalovaného na výkon trestu zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pretože v posledných 10-tich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.